

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

ਰੋਲ ਨੰਬਰ

--	--	--	--	--	--	--

- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ 3 ਪੰਨੇ ਹਨ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿੱਖਣ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ (ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ) ਜ਼ਰੂਰ ਲਿੱਖੋ ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਲਈ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਵੇਰੇ 10.15 ਵਜੇ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ । 10.15 ਵਜੇ ਤੋਂ 10.30 ਵਜੇ ਤਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਹ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਗੇ ।
- Please check that this question paper contains 3 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

ਸੰਗੀਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ (ਗਾਯਨ)

(ਸਿਧਾਂਤਕ)

(ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ)

MUSIC HINDUSTANI (Vocal)

(Theory)

(Punjabi Version)

ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

Time allowed : 3 hours

ਪੂਰਨ ਅੰਕ : 30

Maximum Marks : 30

ਨੋਟ:

- (i) ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ ।
- (ii) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।

1. ਉਸਤਾਦ ਫੈਯਾਜ਼ ਖਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦਿਤੀ ਗਈ ਦੇਣ (ਯੋਗਦਾਨ) ਦਾ ਬਿਓਰਾ ਲਿਖੋ । 6
2. ਤਿਲਵਾੜਾ ਤਾਲ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਵਿਵਰਣ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਠੇਕਾ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 6
3. ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਸਿਲੇਬਸ) ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰਾਗ ਵਿਚ ਦਰੁਤ ਖਯਾਲ ਦੀ ਸਵਰਲਿਪੀ (ਨੋਟੇਸ਼ਨ) ਲਿਖੋ । 6
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਵਿਵਰਣ ਦੋ ਤਾਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ : 6

ਗ ਮ ਧ ਧ ਪ

5. ਰਾਗ ਬਾਗੋਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ ਦੋ ਆਲਾਪਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 6
6. ਸੰਗੀਤ ਪਾਰਿਜਾਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ । 6
7. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ ਵਿਚ ਦੱਸੋ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਬਿਓਰਾ ਲਿਖੋ । 6
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਤਿੰਨ** ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ : 6
- (a) ਖਟਕਾ
 - (b) ਗਮਕ
 - (c) ਗਰਾਮ
 - (d) ਤਾਨ